

The background image is a scenic landscape of a mountain valley. In the foreground, there is a green grassy field with a small, dark wooden barn. To the right of the barn, there is a wooden fence. In the middle ground, there are several tall, dark evergreen trees. In the background, there is a steep, rocky mountain covered in a dense forest of evergreen trees. The sky is overcast and misty.

„Minél fejlettebb valamely ország vagy vidék állattenyésztése, annál inkább előtérbe nyomul a társadalmi munka és háttérbe lép az állami gondoskodás.”

Konkoly Thege Sándor

ÁLLATJÓLÉTI ÉS HIGIÉNIAI ELŐÍRÁSOK AZ ISTÁLÓ ÉPÍTÉSRE VONATKOZÓAN

Dr. Püsök László
Főállatorvos
Hargita megye

Az állattenyésztési farmok működési feltételeit a 16/2010-es és a 112/2010-es FHR szabályozza.

Fogalmak:

- állategészségügyi bejegyzés
- állategészségügyi engedély

Állattenyésztési farmok:

- kisgazdaságok
- „A” típusú kereskedelmi farmok
- Kereskedelmi farmok

Állategészségügyi bejegyzés: állatszállító kocsik 65 km távolságra, keltetők a kisgazdaságokban, nyári táborok, esztenák, beondozó pontok, tenyészbika állomások, állat temetők, kutya-menhelyek, kedvállat fodrászat, halastavak sporthorgászat céljából, kutya és macska panziók, vadas parkok, lóiskolák, fertőtlenítő egységek, állat kereskedők

Bejegyzésekhez szükséges iratok: formanyomtatvány (kérés), vállalkozói bizonylat, alaprajz a technológiai folyamatok feltüntetésével, telekkönyv vagy szerződés a terület használatára, nyilatkozat a saját felelősségére, hogy az egység tulajdonosa betartsa a tevékenységére vonatkozó állategészségügyi szabályzat

Az állattenyésztési farmok működési feltételeit a 16/2010-es és a 112/2010-es FHR szabályozza.

Állategészségügyi engedélyeztetés (jóváhagyás) alá tartoznak: állatszállító kocsik 65km-en felül, a tápgyártó üzemek kedvállatoknak, kocsi fertőtlenítő cégek, az összes nagy kereskedelmi farmok állatfajtáktól függetlenül, gyűjtőtáborok, állatvásárok, karantén farmok, állatellenőrző pontok, állatkertek

A jóváhagyáshoz szükséges iratok: formanyomtatvány (kérés), bejegyzési bizonylat, vállalkozói bizonylat, telekkönyv, alaprajz a technológiai folyamatok feltüntetésével, szerződés egy szakcéggel, amely az emberi fogyasztásra alkalmatlan melléktermékek termékek eltávolításával, feldolgozásával vagy megsegítésével foglalkozik, jegyzőkönyv a területi főállatorvostól.

Az „A” típusú kereskedelmi farmok regisztrálása: **112/2010-es FHR**

Mi az „A” típusú kereskedelmi gazdaság:

- azok a gazdaságok amelyek a A.F.SZ., CS.V., M.V. vagy jogi személyek tulajdonát képezik, be vannak regisztrálva a DSVSA-nál és betartják a következő előírásokat:

- a gazdaság szerepel az O.A.B (BND)
- az állatok egyedesítve és regisztrálva vannak az állategészségügyi körnél és a O.A.B (BNA)
- betartja az állatjóléti feltételeket
- az országos járványvédelmi programba jegyeztetve van
- elhullás esetén szakvállalat szállítja el a tetemet

Szükséges iratok:

- kérés (típus)
- gazdasági kártya
- vállalkozói bizonylat
- saját bevallás – nyilatkozat:
 - az állatok egyedesítve (BND)
 - a döögök elszállítása szakcéggel
 - állat jóléti feltételek biztosítása
 - az állatok be vannak oltva

Általános állategészségügyi járványvédelmi előírások a kereskedelmi farmokra (szarvasmarha (34/2009-es FHR))

- Rendelkezzen állategészségügyi regisztrációval vagy engedéllyel;
- Állategészségügyi felügyelet biztosítva;
- Kerítés;
- Járműforgalmi kerék fertőtlenítési lehetőség;
- Fekete-fehér öltöző, WC, kézmosó, zuhanyzók;
- Rakodórámpa;
- Állatjóléti feltételek betartása;
- Elkülönítő az idegen állatok számára (járványtani helyzet tisztázása);
- Fedeztetés csak engedélyezett apaállattal vagy mesterséges beondozással;
- Biztosítani a belső fertőtlenítéshez egy szakosított csoportot, felszerelést és fertőtlenítőszert vagy szerződést kötni egy szakcéggel;
- Takarmánytároló és előkészítő biztosítása;
- Trágyatelep működtetése;
- Külön helység vagy konteiner a tetemek tárolására (szerződés egy szakcéggel amely a tetemek szállításával és megsemmisítésével foglalkozik);
- Az állatok egyedeseitése és regisztrálása a BND-be;
- Azonnali bejelentési kötelezettség az állatorvosnak megbetegedés esetén, a beteg vagy kényszervágott állat elkülönítése, tilos az állateredetű termékek forgalmazása;
- A farm, kezelési, dögregiszter naprakész vezetése, a dokumentumok megőrzése 2 évig.

Az állatvédelmet (állatjólét) a legjobban érzelmi oldalról közelítik meg, az állatszeretettel azonosítják, pedig manapság erkölcsi, gazdasági, sőt piacpolitikai indítékai is vannak.

Erkölcsi indítékok: az állat érezni, szenvedni, örülni képes élőlény, komfortérzetének fenntartása tehát az ember erkölcsi kötelessége.

Gazdasági indítékok: ha az állat és környezete között felbomlik az egyensúly, a termékelőállítás nem gazdaságos. Stresszes körülmények között az állatok termékelőállítási kapacitása csökken. Másik szempont, hogy a fejlett, fizetőképes piacokon, a fogyasztó csak olyan termékeket hajlandó vásárolni, melyek előállításakor az állatvédelmi szempontok is érvényesültek.

Piacpolitikai indítékok: azok az országok amelyeknek a jogi állatvédelmi szabályaik nem kapcsolódnak az EU irányelveihez, saját magukat zárják ki a nemzetközi piacokról.

A haszonállatok tartására vonatkozó általános előírások

1. Az istálló építésére használt anyagok nem lehetnek az állatok egészségre ártalmasak. További követelmény ezek jó tisztíthatósága és fertőtleníthetősége.
2. Az elektromos hálózat és berendezések felszerelése úgy történjen, hogy az áramütés elkerülhető legyen.
3. Az istállókban biztosítani kell a megfelelő hőmérsékletet, páratartalmat, a légáramlás és a gázkoncentráció olyan szint alatt maradjon, amely az állatok egészségét nem károsítja.
4. Biztosítani kell megfelelő természetes vagy mesterséges világítást.
5. Minden istállózott állatot a tulajdonosnak legalább kétszer naponta ellenőriznie kell. A sérült vagy betegséggyanús állatokat azonnal megfelelő kezelésben kell részesíteni, eredménytelenség esetén késedelem nélkül állatorvoshoz kell fordulni.
6. Az állatok számára megfelelő méretű fekvőhely szükséges, amely biztosítja minden állatnak a fiziológiai kényelmet, nehézség nélküli lefekvést, felállást, pihenést és tisztogatását.
7. A padlózatnak simának és csúszásmentesnek kell lennie, hogy ne okozzon sérülést vagy szenvedést az állatnak. A padlózat anyaga legyen szilárd, egyenletes, tartós felületű, könnyen tisztítható és fertőtleníthető. A pihenőtér legyen kényelmes, tiszta és vízelvezető, valamint ártalmatlan az állatokra.

A haszonállatok tartására vonatkozó általános előírások

- 8.** Lekötés alkalmazása esetén, a lekötésre használt eszköz nem okozhat sérülést és fulladásveszélyt, biztosítani kell a megfelelő mozgásszabadságot. Ilyen tartási módszer alkalmazása esetén rendszeres ellenőrzésben részesítjük az állatokat.
- 9.** Minden állat számára gondoskodni kell a megfelelő mennyiségi és minőségi takarmányozásról, testtömegének, fiziológiai állapotának és termelési kapacitásának megfelelően. Az állatokat legalább naponta kétszer meg kell etetni.
- 10.** Minden állat számára biztosítani kell elegendő mennyiségű és az állategészségügyi szabványok által előírt minőségű ivóvizet.
- 11.** Az etető- és itató berendezéseket úgy kell tervezni, elkészíteni és elhelyezni, hogy az állatok takarmánya és ivóvíze ne szennyeződjék.
- 12.** Az állatok tartása során az istállókat, berendezéseket, eszközöket rendszeresen tisztítani és fertőtleníteni kell a betegségek megelőzése érdekében. A trágyát és takarmánymaradékot megfelelő gyakorisággal el kell távolítani a bűz és a gázkoncentráció csökkenése, valamint a rovarok és rágcsálók távoltartása érdekében.

Microklíma a szarvasmarha istállóban

- - hőmérséklet: 6-14 °C
- - páratartalom 75 %
- - világosság 1/12 – 1/18 m² ablak/padlózat
- - CO₂ 3,5%
- - H₂ S 0,02 – 0,3‰
- - NH₃ 0,1 ‰
- - levegőmozgás 2-3 m/s
- - levegőszükséglet
- 50 m³/ SZ.Á. télen
- 200 m³/ SZ.Á. nyáron
- - 5% használt levegő és 95% friss – anélkül, hogy huzat legyen

Szellőztetők

- - Anyagszükséglet
- - Mérete - átmérő 50x50
- - A szellőztetők közötti távolság 4m
- - Duplafal
- - Magasság
- 100 m² padozat 1m², 0.6 m² elszívó, 0.4 m² beszívó

- Fekvőhely: $H=1.90-2.20\text{m}/sz=1.10-1.15\text{m}$
- Jászolalja: 15-20 cm magasabb az állásnál
- Takarmányozási front: 0.4-0.8 m/SZ.Á.
- Vízellátás: 5 l ivóvíz/ 1 kg SZ.Á.
- Trágyatárolás (gödör):
- 7.3 m^3 / 210 nap/SZ.Á.
- 2.0 m^3 / 210 nap/SZ.Á.
- Szabadtartás (mélyalom): 1-1.5 to szalma/SZ.Á.

A 119/2014-es E.M.R – minimális távolságok a lakott területtől

Szarvasmarha

5-50-es létszám 50 m

51-200-as létszám 100 m

500 db. Fölött 500 m

Juhfélék 100 m

Lófélék

6-20-as létszám 50 m

20-as létszám fölött 100 m

A 204/2008 törvény - a mezőgazdasági gazdaságok létjogosultsága

Köszönöm

**Dr. Püsök László
főállatorvos**

